

ПРИМЉЕНО: 03.04.2026

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА

Посланичка група СРБИЈА ЦЕНТАР – СРЦЕ

Дана 03. априла 2026. године

Београд

Орг. јед.	Број	Пилог	Вредност
01	011-1440/26		

ПРЕДСЕДНИКУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

На основу члана 99. став 1. тачка 7. и члана 107. став 1. Устава Републике Србије, члана 40. став 1. тачка 2) Закона о Народној скупштини и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине, подносим **ПРЕДЛОГ ЗА ДОНОШЕЊЕ АУТЕНТИЧНОГ ТУМАЧЕЊА**, са предлогом да се узме у претрес.

НАРОДНИ ПОСЛАНИК

Слободан Петровић

ПРЕДЛОГ

На основу члана 194. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС“, број 20/12 - пречишћен текст),

Народна скупштина Републике Србије, на седници одржаној
_____ 2026. године, донела је

АУТЕНТИЧНО ТУМАЧЕЊЕ

Одредбе члана 58. Закона о здравственој заштити ("Сл. гласник РС", бр. 25/2019, 92/2023 - аутентично тумачење и 29/2025 - одлука УС)

Одредба члана 58. Закона о здравственој заштити гласи:

„Здравствена установа може да уведе дежурство као прековремени рад, само ако организацијом рада у сменама из члана 56. овог закона и распоредом радног времена запослених није у могућности да обезбеди континуитет пружања здравствене заштите.

За време трајања дежурства, здравствени радник мора бити присутан у здравственој установи.

Дежурство из става 1. овог члана може да се уведе ноћу, у дане државног празника и недељом.

Дежурство које се уводи ноћу, почиње после друге смене, а завршава се почетком рада прве смене.

Одлуку о увођењу и обиму дежурства на нивоу здравствене установе, као и по здравственом раднику, доноси директор здравствене установе.

Просечно недељно радно време, са прековременим радом, односно дежурством и радом по позиву, на четворомесечном нивоу здравственом раднику не може трајати дуже од 48 часова недељно. Колективним уговором може се утврдити да се просечно радно време везује за период дужи од четири месеца, а најдуже девет месеци.

Здравствени радник којем је одлуком директора здравствене установе уведено дежурство, има право на увећану плату за дежурство као прековремени рад, у складу са законом.

Здравствена установа може увести рад по позиву, као прековремени рад и приправност, у складу са законом.

Рад по позиву је посебан облик прековременог рада код којег здравствени радник долази на позив ради пружања здравствене заштите ван његовог утврђеног радног времена.

Рад по позиву може се увести за запослене који се налазе у приправности.

Изузетно, рад по позиву може се увести и за запослене који се не налазе у приправности, у случају наступања елементарних и других већих непогода, саобраћајних незгода, кризних и ванредних ситуација, у складу са законом.

За време приправности, здравствени радник није присутан у здравственој установи, али мора бити доступан ради пружања неодложне медицинске помоћи у здравственој установи и одазвати се на позив надлежног лица.

Одлуком о увођењу и обиму рада по позиву и приправности, коју доноси директор здравствене установе, утврђује се време приправности и запослени који су приправни, имајући у виду ефикасност, економичност и рационалност организације рада, као и подједнаку оптерећеност запослених, у складу са законом.

Изузетно, одредбе овог члана односе се и на друге запослене у здравственој установи, уколико за тим постоји неодложна потреба.“.

Одредба члана 58. Закона о здравственој ("Сл. гласник РС", бр. 25/2019, 92/2023 - аутентично тумачење и 29/2025 - одлука УС) којом се уређује дежурство као прековремени рад, тумачи се тако да се дежурство односи искључиво на рад који се обавља у просторијама здравствене установе, у циљу обезбеђивања континуитета пружања здравствене заштите у оквиру њене основне делатности. Запослени у здравственим установама не могу бити ангажовани на комерцијалним услугама које се обављају ван просторија здравствене установе кроз облик рада дефинисан чланом 58. Закона о здравственој заштити. Ангажовање запослених на пружању комерцијалних здравствених услуга ван просторија здравствене установе, које се обавља ван редовног радног времена, треба да буде регулисано као допунски рад у складу са чланом 60. Закона о здравственој заштити, или другим одговарајућим облицима рада предвиђеним законом, уз поштовање принципа приоритета пружања здравствене заштите финансиране из обавезног здравственог осигурања, у складу са чланом 204. Закона о здравственом осигурању.

Ово аутентично тумачење објавити у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Број _____

У Београду _____ 2026. године.

НАРОДНА СКУПШТИНА

ПРЕДСЕДНИК

Ана Брнабић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

У Закону о здравственој заштити ("Сл. гласник РС", бр. 25/2019, 92/2023 - аутентично тумачење и 29/2025 - одлука УС) члан 58. став 1. дефинише дежурство као прековремени рад који се уводи само ако организацијом рада у сменама није могуће обезбедити континуитет пружања здравствене заштите. Ово указује на изузетан карактер дежурства, чија је примарна сврха обезбеђивање неодложне и континуиране здравствене заштите становништва у оквиру основне делатности здравствене установе.

Кључна одредба за ово тумачење је члан 58. став 2. Закона о здравственој заштити, који изричито прописује: „За време трајања дежурства, здравствени радник мора бити присутан у здравственој установи.“ Ова одредба јасно ограничава просторни опсег дежурства на унутрашњост здравствене установе.

Неусклађеност са комерцијалним ангажовањем ван установе:

Ангажовање запослених на комерцијалним услугама, попут медицинског обезбеђења јавних скупова и манифестација, по својој природи се обавља изван просторија здравствене установе. Стога, квалификовање оваквог рада као „дежурства“ у смислу члана 58. Закона о здравственој заштити је у директној супротности са његовим ставом 2.

Разликовање од других облика рада:

Закон о здравственој заштити предвиђа и друге облике рада ван редовног радног времена који су прикладнији за комерцијалне активности изван установе:

Рад по позиву (члан 58. ст. 8-11): Иако се такође обавља ван редовног радног времена, рад по позиву је намењен за пружање здравствене заштите у изузетним ситуацијама (елементарне непогоде, кризне ситуације) или за запослене у приправности, што се не може применити на рутинско комерцијално обезбеђење манифестација.

Допунски рад (Члан 60. Закона о здравственој заштити): Овај члан омогућава здравственом раднику да обавља одређене послове из своје струке код свог или другог послодавца, ван редовног радног времена, до једне трећине пуног радног времена, уз сагласност директора. Овај облик рада је најлогичнији и правно најадекватнији за комерцијалне услуге које здравствена установа пружа изван својих просторија, јер је експлицитно намењен за додатни ангажман запослених.

Финансирање и приоритет јавне здравствене заштите:

Здравствене установе у јавној својини могу стицати сопствена средства од услуга које нису обухваћене обавезним здравственим осигурањем (Члан 144. став 1. тачка 3. Закона о здравственој заштити и Члан 19. тачка 4. Закона о буџетском систему). Међутим, члан 204. Закона о здравственом осигурању јасно прописује да су здравствене

установе из Плана мреже дужне да приоритетно извршавају уговорне обавезе према Републичком фонду за здравствено осигурање, у односу на обавезе које имају из уговора о пружању здравствених услуга са другим правним и физичким лицима. Непоштовање овог принципа представља прекршај (члан 258. тачка 9. Закона о здравственом осигурању).

Ангажовање запослених на комерцијалним услугама кроз „дежурства“, која су намењена за обезбеђивање континуитета јавне здравствене заштите, може довести до одлива кадрова и ресурса од примарних, јавно финансираних задатака, чиме се директно угрожава доступност и квалитет јавне здравствене услуге.